

Ospem
miram

Posledné chvíle Dominikovho života boli obzvlášť dojímavé. Jordán Saský (Libellus n. 92), a ešte bezprostrednejším spôsobom brat Ventúra (Bologna n. 8), ktorý bol prior bolonského kláštora, kde Dominik zomrel, nás informujú o jeho posledných slovách, plných pokojného humoru a jemnoscitu, rád a povzbudení, ako i modlitieb. Ventúra dodáva, že bratom, ktorí ho prosili o pomoc, odpovedal: „Po smrti vám budem užitočnejší a budem vám pomáhať ešte lepšie ako za života.“

Jordán v Libelle podľa svojho zvyku reprodukuje Dominikove autentické slová, ale zároveň k nim pripája svoj teologický a duchovný komentár: „Pred svojím skonom majster Dominik povedal bratom aj to, že mŕtvy im bude užitočnejší ako živý. Iste poznal Toho, ktorému zveril poklad svojich námah a svojho čínorodého života (porov. 2 Tim 1,12), anepochyboval, že naň čaká pripravený veniec spravodlivosti (porov. 2 Tim 4,8). Aked' ho dostane, nebude azda ešte mocnejšie prednášať svoje prosby, keď s ešte väčšou istotou vstúpi do Pánovej moci?“ (Libellus n. 93). Na Jordána tento prísľub hlboko zapôsobil a spomína naň i vo svojej modlitbe k zakladateľovi: „Buď nám skutočným ‚Dominikom‘, ‚mužom Pánovým‘. Neustále nás stráž a riaď, a nás, tebe zverených, naprávaj!“ Po Dominikových slovách neváha siahnuť ani vo svojich povzbudeniach adresovaných Diane d'Andalò: „Nestratíš ma, ani keď zomriem. Pošleš ma pred sebou do príbytkov plných svetla, kde sa zrodím pre život. Tam budem za Teba prosiť Otca, a keď budem žiť s Pánom, budem Ti užitočnejší, ako keby som zostal na tomto svete a deň čo deň tu zomieral.“

Dominikánska liturgia si tento zakladateľov prísľub osvojila a za jeho uskutočnenie sa modlí v responzórii, ktorého vznik možno datovať do obdobia približne dvadsať rokov po Dominikovej smrti: O spem miram, quam dedisti mortis hora te flentibus – „Ó, vzácna nádej, ktorú si zanechal tým, čo v hodine tvojho umierania plakali nad tebou, a ty si im sľúbil, že po smrti budeš pomáhať bratom.“

Toto hlboké presvedčenie pramení z viery v oslávenú Cirkev, ktorá pomáha Cirkvi putujúcej tu na tejto zemi. Obe túžia po vzájomnom splynutí. Svätá Terézia od Dieťaťa Ježiša bola pevne presvedčená o tom, koľko dobra bude môcť na zemi vykonať, keď bude v nebi. Pokiaľ ide o Dominika, takúto úlohu mu v dejinách spásy pripisovala prvotná dominikánska liturgia: Je totiž „ohlasovateľom spásy v hodine, keď na svet zostúpila noc“, ako sa o ňom vyjadruje hymnus z jeho sviatku, zložený už v roku 1242.

Dominik je považovaný za Večernicu (Vesperus). Táto hviezda sa v nadväznosti na legendu Petra Ferranda po Dominikovej kanonizácii objavuje na ikonografických znázorneniach nad svätcovou hlavou. Dominik je „večerná hviezda, ktorá zažiarila v čase, keď sa svet uberal ku svojmu koncu, je predchodcom druhého Pánovho príchodu, svedkom toho, že Najvyšší Sudca príde čoskoro“. Z toho možno vidieť, že nádej, ktorú v sebe po Dominikovom prísľube živil bratia kazatelia, mohla mať aj hlboký eschatologický rozmer. Dominikova modlitba premáha smrť, je „milosťou, ktorú Ježiš Kristus dáva zraneným dušiam“, je zárukou milosti kázania.

(BEDOUELLE, Guy-Thomas: *Dominik, Dar Slova*, Zvolen: Vydavateľstvom Dominikáni, 2017, s. 295-296.)

^{R.}
 toni j.
O spem mi- ram, quam de- dísti mortis ho-
 ra te flénti- bus, dum post mortem promi-sí- sti te pro-fu-tú- rum
 frá- tribus! * Imple Pa-ter quod di- xísti, nos tu- is ju-vans pré-
 cibus. T.P. ✠ Alle- lú- ja. ♪: Qui tot signis claru- ísti in
 ægrórum corpó-ri- bus, nobis opem fe-rens Christi, ægris medé- re mó-ri-
 bus. * Imple. Gló-ri- a Pa- tri, et Fí- li- o, et Spi-rí- tu- i San-cto.

Imple. T.P. dicto *Spiritu Sancto* statim addatur *Alleluja* ut supra.

V. Ora pro nobis, beate Pater Dominice. (V.O. Aleluja.)

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi. (V.O. Aleluja.)

OREMUS

Deus, qui Ecclesiam tuam beati Dominici, Confessoris tui, Patris nostri, illuminare dignatus es meritis et doctrinis: concede ut eius intercessione temporalibus non destituatur auxiliis et spiritualibus semper proficiat incrementis: Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

